

GHID DE NORME ETICE PENTRU STUDENȚI

1. INTRODUCERE

 Prezentul Ghid este în concordanță cu Codul de etică și deontologie universitară al Universității Titu Maiorescu din București.

 Ghidul formulează principiile, valorile și normele morale pe care studenții Universității Titu Maiorescu din București, ca membri ai comunității academice, consimt să le respecte. Sunt precizate faptele și acțiunile care constituie încălcări ale conduitei etice universitare, precum și sancțiunile aferente.

 Ghidul de norme etice este un ghid al comportamentului academic, sprijină libertatea și autonomia fiecărui student și cultivă responsabilitatea individuală.

2. PRINCIPII ȘI VALORI

- **libertatea academică**
- **autonomia personală**
- **meritul**
- **profesionalismul**
- **dreptatea și echitatea**
- **onestitatea și corectitudinea intelectuală**
- **transparența**
- **responsabilitatea**
- **respectul și toleranța**
- **bunăvoința și grija**

2.1. Libertatea academică

Spațiul academic universitar este un spațiu liber de orice constrângeri politice, economice și religioase. Respectarea libertății celuilalt reprezintă un principiu indispensabil ce include respectul pentru diferențe și descurajează orice formă de discriminare, promovând cooperarea și parteneriatul intelectual în spațiul universitar.

2.2. Autonomia personală

Aceasta presupune posibilitatea de a alege individual, în cunoștință de cauză, programele de studiu și parcursul pregătirii profesionale, oportunitățile și nivelul de excelență la care studentul dorește să acceadă. În acest sens, toate informațiile importante pentru studenți sunt puse la dispoziție pe site-ul web al universității și pe cele ale școlilor doctorale.

2.3. Meritul

Recunoașterea meritului individual și colectiv (creativitate, eficiență, talent, performanță) este importantă pentru funcționarea instituției academice. Stabilirea ierarhiei calitative la nivelul formației de studii universitare este direct legată de realizarea acestui principiu.

2.4. Profesionalismul

Acest principiu este încurajat în mediul academic în vederea creșterii competitivității, a calității științifice și educaționale. El conduce la competența în exercitarea profesiei, la încrederea studenților în autoritatea intelectuală și morală a cadrelor didactice, la solidaritatea colegială cu cei care respectă standardele morale din universitate, precum și din același domeniu.

2.5. Dreptatea și echitatea

Este obligatorie respectarea criteriilor corecte de evaluare profesională, promovarea egalității șanselor în ceea ce privește accesul la studii, la documentare, la programe de studii etc. Realizarea valorilor morale de dreptate și echitate în mediul universitar presupune respectarea următoarelor principii:

- a. Nediscriminarea și egalitatea șanselor: încălcarea drepturilor persoanei pe baza rasei, genului, orientării sexuale, dizabilității, naționalității, etniei, religiei, categoriei sociale, stării materiale sau a mediului de proveniență în mediul universitar reprezintă un act de discriminare.**
- b. Prevenirea și eliminarea conflictelor de interese: acestea apar din cauza intersectării mai multor tipuri de relații sau poziții, afectând evaluarea corectă a studenților și pot duce la încurajarea nepotismului și favoritismului, la aplicarea unor standarde neconforme cu criteriile de apreciere și de evaluare.**
- c. Prevenirea și combaterea corupției: în mediul universitar sunt inacceptabile tratamentele inechitabile, nedreptățile și favoritismele. Corupția poate înlătura aplicarea principiului meritului, producând neîncredere în valoarea diplomelor, în competența profesională a absolvenților.**

2.6. Onestitatea și corectitudinea intelectuală

Aplicarea acestui principiu este primordial pentru realizarea deplină a actului de formare profesională și a dezvoltării personalității. Lipsa de onestitate academică și de corectitudine intelectuală poate duce la evaluarea incorectă a performanțelor, la încălcarea dreptului de proprietate intelectuală.

2.7. Transparența

Spațiul academic este un spațiu public și presupune accesul la informație în ceea ce privește admiterea, derularea procesului formativ, evaluarea studenților și promovarea, utilizarea mijloacelor materiale dedicate procesului de învățământ și a surselor de informare online etc.

2.8. Responsabilitatea

Universitatea încurajează aplicarea principiului responsabilității personale și profesionale, solicitându-le membrilor săi să evite să facă rău unul altuia. Responsabilitatea personală și profesională are în vedere un comportament corect față de ceilalți asigurând exercitarea drepturilor fiecăruia.

2.9. Respectul și toleranța

Mediul academic presupune respect reciproc, toleranță și cooperare. În acest sens, trebuie dezaprobată hărțuirea din motive de rasism, xenofobie, misoginism, sexism, șovinism, homofobie, convingeri religioase sau politice.

2.10. Bunăvoința și grija

Universitatea își manifestă bunăvoința și grija față de toți membrii comunității academice, cultivând:

- ❖ **altruismul,**
- ❖ **amabilitatea,**
- ❖ **politețea,**
- ❖ **înțelegerea,**
- ❖ **solidaritatea,**
- ❖ **solicitudinea,**
- ❖ **promptitudinea și optimismul.**

3. APLICAREA PRINCIPIILOR ETICE

În activitatea lor, membrii comunității academice nu se supun ideologiilor politice sau dogmelor religioase chiar dacă rezultatele cercetării lor științifice contravin acestor ideologii.

Nici o credință religioasă sau ideologie politică nu poate fi impusă în spațiul universitar prin abuz de putere sau de autoritate.

3.1. Dreptul la confidențialitate al studenților

Este garantat pentru problemele care țin de viața privată, status marital, orientare sexuală, dizabilități ascunse, domiciliu, apartenență politică, religioasă etc. Studenții care consideră că anumite norme de etică universitară sunt încălcate se pot adresa Comisiei de etică a universității.

3.2. Dreptul la studii de calitate

Realizarea principiului profesionalismului este indispensabilă realizării dreptului la studii de calitate. În acest sens, cadrele didactice, cercetătorii, doctoranzii au obligația de a cunoaște cercetarea și evoluția ei din domeniul propriu, de a-și actualiza cursurile și seminariile, de a publica rezultatele cercetării.

3.3. Meritul în evaluarea studenților

În cazul studenților, meritul este stabilit potrivit criteriilor de evaluare la teste, examene de promovare a disciplinelor, activități aplicative, practică, examen de finalizare a studiilor, concursuri profesionale etc. Comisia de etică universitară intervine în condițiile în care cei responsabili de evaluare nu asigură aplicarea corectă a principiului recunoașterii meritelor.

3.4. Aplicarea principiului nediscriminării

Aceasta presupune asigurarea unui tratament egal tuturor studenților indiferent de gen, rasă, vârstă, etnie, dizabilitate, naționalitate, orientare sexuală, stare materială, mediu de proveniență. Sancțiunile pentru diverse forme de discriminare indirectă sunt propuse de Comisia de etică în funcție de gravitatea faptei.

3.5. Contracararea corupției

**Aceasta ține de forța de combatere și de voința fiecărui membru al spațiului academic.
Universitatea sancționează sever din punct de vedere instituțional:**

- ❖ mita și tentativa de mituire (în bani sau servicii),**
- ❖ traficul clientelar (cumpărarea și vânzarea în bani sau contra servicii) a examenelor,**
- ❖ dar și practicarea « pilelor ».**

3.6. Posibile forme de corupție

Următoarele posibile forme de corupție în mediul universitar sunt interzise:

- a. Traficarea examenelor (vânzarea, cumpărarea sau substituirea de lucrări contra bani, servicii sau contraservicii);**
- b. Solicitarea de către membrii personalului universitar de bani sau cadouri precum și tentative de mituire sau mituirea acestora, precum și cointeresarea în alte forme;**
- c. Strângerea de fonduri de la studenți pentru oferirea de cadouri pentru cadrele didactice care participă la examene.**

În aceste cazuri, sancțiunile pot merge de la avertisment, până la exmatricularea din universitate.

3.7. Principiul adevărului este esențial

În activitatea academică, cele mai frecvente încălcări ale acestui principiu sunt:

- a. Înșelăciunea (folosirea unor materiale documentare interzise în timpul examinării, copiatul);**
- b. Facilitarea înșelăciunii (sprijinul unei persoane care dorește să înșele o comisie de examinare, oferirea unei lucrări gata făcute, substituirea unei persoane ce urmează a fi examinată etc.);**
- c. Fabricarea datelor (utilizarea unor date improvizate într-o cercetare sau experiment, modificarea intenționată a datelor unui experiment, citarea unor articole inventate);**
- d. Autoplagiatul (folosirea aceleiași lucrări la mai multe examene);**

3.7. Principiul adevărului

e. Plagiatul, prin preluarea integrală sau parțială a unui material realizat de un alt autor, și prezentarea acestuia ca aparținând propriei persoane (fie într-o lucrare scrisă, fie într-o prezentare orală). Nota studentului/studentei va fi scăzută proporțional, până la anularea examenului. În cazul în care este vorba despre un examen important (licență, disertație, doctorat), sancțiunea poate merge până la exmatriculare (reînmatricularea o poate solicita doar studentul în cauză, acesta putând fi reînmatriculat numai la taxă).

f. Plagiarea lucrărilor de licență sau a disertațiilor de master poate conduce la exmatriculare.

g. Universitatea asigură transparența la admitere, evaluare și promovare, precum și în utilizarea resurselor materiale. Transparența are în vedere informarea cu privire la aplicarea următoarelor principii: meritul candidaților, nediscriminarea, egalitatea șanselor.

3.8. Responsabilitatea

Protejează drepturile tuturor membrilor comunității academice și diversitatea culturală. Ea se manifestă ca responsabilitate individuală și colectivă, legată de dezvoltarea cunoștințelor.

Studentii au dreptul moral la critică și insubordonare exprimate în public, fără să suporte represalii sau persecuții, în condițiile în care le sunt încălcate drepturile sau au probe și argumente că sunt încălcate standardele pedagogice, morale, legale, în cadrul instituției.

3.9. Principiul respectului

În ceea ce privește transmiterea de cunoștințe, acest principiu se exprimă prin pluralitatea opiniilor. Natura ideilor, a cunoștințelor sunt evidențiate în spirit de dialog.

Corpul didactic ajută studenții în cultivarea unei distanțe critice în raport cu domeniul de studiu.

Un mediu academic sănătos se cultivă prin respect și toleranță față de celălalt.

Studenții trebuie să-și manifeste solidaritatea și sprijinul față de cei care trec prin situații în care au nevoie de sprijin moral și material, să-și manifeste aprecierea și prețuirea pentru colegii lor merituoși (nu invidia și disprețul).

3.10. Combaterea discriminării

Prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare se-xuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o cate-gorie defavorizată.

De asemenea, orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice este considerat discriminare.

3.11. Combaterea hărțuirii

Hărțuirea reprezintă un comportament degradant, de intimidare și umilire care afectează capacitatea persoanei hărțuite de a-și exercita drepturile sau de a-și desfășura în mod firesc activitățile profesionale și de studiu. Hărțuirea constă, de regulă, într-un comportament repetat, în interiorul și în afara universității (de amenințări fizice și verbale, critici umilitoare, avansuri sexuale etc.), dar și din acte singulare, atunci când acestea au o natură agresivă.

Constituie hărțuire orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.

Universitatea sancționează toate formele de hărțuire și comportamentele insultătoare, respectiv actele de exprimare injurioasă, intimidantă sau umilitoare (în interiorul sau în afara ei), îndreptate împotriva participanților la activitățile din universitate, indiferent cine sunt aceștia.

4. SANCTIUNI

Sanctiunile care se pot aplica studenților de către conducerea universității sau facultății, la recomandarea Comisiei de etică universitară, pentru încălcarea eticii universitare sunt următoarele:

- a. avertismentul scris;**
- b. anularea rezultatelor evaluărilor;**
- c. exmatricularea.**

5. SESIZĂRI

Eventualele sesizări, referitoare la încălcarea pricipiilor de etică și integritate academică în cadrul Universității Titu Maiorescu din București, pot fi înaintate Comisiei de etică universitară în scris, prin intermediul Registraturii, sau electronic, la adresa iosud@univ.utm.ro.